

EESTI LINDUDE STAATUS, PESITSUSAEGNE JA TALVINE ARVUKUS 2003–2008

Jaanus Elts¹, Andres Kuresoo, Eerik Leibak, Aivar Leito, Agu Leivits,
Vilju Lilleleht, Leho Luigujõe, Eve Mägi, Rein Nellis, Renno Nellis &
Margus Ots

Eesti Ornitoloogiaühing, pk. 227, 51001 Tartu.

¹e-post: Jaanus.Elts@eoy.ee

koostöös:

Sven Aun, Margus Ellermaa, Tarmo Evestus, Riho Kinks, Tiit Leito,
Heikki Luhamaa, Asko Lõhmus, Mati Martinson, Riho Männik, Triin
Paakspuu, Hannes Pehlak, Raul Rosenvald, Mati Salumäe, Gunnar Sein,
Urmas Sellis, Indrek ja Jaak Tammekänd, Aarne ja Eet Tuule, Joosep
Tuvi, Tarvo Valker, Veljo Volke, Ülo Väli.

Kokkuvõte. Artiklis esitatakse Eesti linnustiku uus liiginimestik ning hinnangud linnuliikide pesitsusaegse ja kesktalvise arvukuse ja nende muutuste kohta. Seisuga 01. 01. 2009 oli Eesti ametlikus lindude nimestikus 371 liiki (s.h. A-C kategooria liike 366 ja D-kategooria liike 5). Eestis pesitseb 225 liiki linde, kelledest 210 liiki on regulaarsed haudelinnud. Talvel esineb meil 158 linnuliiki (regulaarselt 109) ja läbirändel 215 liiki (regulaarselt 204). Eksikülalisi on Eesti lindude nimekirjas 110 liiki. Pesitsusaegse arvukuse tugevat tõusu aastatel 1991–2008 sedastati 23 liigi puhul, tugev langus oli täheldatav 19 liigil. Eestis pesitseb 13,4–20,4 miljonit paari linde ning talvitub 3,5–9,4 miljonit lindu.

Sissejuhatus

Eesti lindude esinemisstaatus ja pesitsusaegse arvukuse kohta on ilmutud neli ülevaadet (Lilleleht & Leibak 1993, Leibak *et al.* 1994, Lõhmus *et al.* 1998, Elts *et al.* 2003). Vastavalt sellele, kuidas linnuliigid oma levikut muudavad, üldised olud nende arvukust mõjutavad ning meie

teadmised muutuvad, tuleb regulaarselt üle vaadata ka faunistiline info. Artiklis esitatakse Eesti linnustiku uus liiginimestik ning hinnangud lindude pesitsusaegse ja kesktalvise arvukuse ning nende muutuste kohta. Samuti hinnatakse erinevate liikide uurituse taset, et võimaldada paremini planeerida edasist tööd.

Materjal ja metoodika

Algandmestik hõlmas kõiki autorite kollektiivile kättesaadavaid allikaid, eelkõige aga mitmete Eesti Ornitoloogiaühingu projektide, eriuuringute ja linnuharulduste komisjoni poolt kogutud andmeid ning piirkondlikke kokkuvõtteid (eeskätt Pärnumaa, Saaremaa, Läänemaa, Hiiumaa ja Tartumaa kohta). Suur abi oli EOÜ linnuatlase projekti raames teostatud transektloendustest. Hinnangute koostööstamiseks toimus 9 umbes kuuettunnist arutelu, mis ühes ettevalmistavate töödega teeb kaugelt üle 600 inimeetundi.

Linnuliigi esinemisstaatus iseloomustati kahel viisil. Neist esimene (edaspidi: **esinemiskategooria**) lähtub Euroopa linnuharulduste komisjonide liidu nõuetest ja eristab viis juhtu¹:

A – loodusliku päritoluga liigid, keda on kohatud 01.01.1950–01.01.2009;

B – loodusliku päritoluga liigid, keda on kohatud ainult enne 1950. a.;

C – liigid, kes introdutseeritud või vangistusest põgenenud isendite najal on moodustanud looduses püsiva populatsiooni, samuti liigid, kes satuvad meile niisugusest populatsioonist väljastpoolt Eestist;

D – liigid, kelle päritolu on ebaselge;

E – vangistusest (puurid, linnuaiad) lahtipääsenud liigid.

Staatus määrati sarnaselt varasemaga (Lilleleht & Leibak 1993, Lõhmus *et al.* 1998, Elts *et al.* 2003):

H – haudelind, pesitseb Eestis regulaarselt;

S – mittepesitsev suvilind;

L – läbibrändaja;

T – talvituja;

¹ lühendid siin ja edaspidi nagu tabelis 1.

() – mitte iga-aastane e. ebaregulaarne (haudelind jne.);

[] – juhuslik (haudelind jne.)²;

E – eksikülaline;

int – sissetalutud (introdutseeritud).

Juhuslikuks haude-, ränd-, tali- või suvilinnuks loeti liigid, kelle kohta on Eestis teada harvad kohtamisjuhud aastatest 1971–2008. Mitte iga-aastasteks või regulaarseteks loeti seevastu liigid, kes teatava sagedusega esinesid viimasel 18 aastal (1991–2008), kusjuures neil juhtudel, mil selle perioodi jooksul toimus sageduse selge ühesuunaline muutus, arvestati staatuse-hinnangus viimaste aastate andmeid.

Lindude **pesitsusaegset arvukust** (pesitsuspopulatsiooni suurust) hinnati haudepaaride arvuna. Mõnede liikide või rühmade puhul, kes ei moodusta püsivaid haudepaare (nt. kanalised, osa kurvitsalisi) või kelle populatsioonides leidub palju territoriaalseid üksikisendeid (nt. röövlinnud, areaali piiril olevad värvulised), loeti haudepaariks tinglikult isaslindude või pesitsusterritooriumide arv. Suur-konnakotka puhul loeti selle liigi paarideks ka segapaarid väike-konnakotkaga.

Pesitsusaegne arvukus hinnati:

- vahemikuna (miinimum-maksimum), mis arvestab niihästi arvukuse aastaseid kõikumisi kui hinnangu ebatäpsust. Eesmärgiks oli, et tegelik arvukus jääks suure tõenäosusega esitatud vahemikku;
- üldjuhul aastate 2003–2008 andmete alusel, välja arvatud juhtudel, mil:

1) arvukus on viimastel aastatel järsult kasvanud/kahanenud (nt. kormoran, kanakull) – siis arvestati võimalikult viimaseid andmeid (eelistatult 2008. a. seis);

2) käesoleval sajandil on tehtud vaid üks (või mõni) täpsem loendus – hinnang tugines täpse loenduse andmestikul (sõltumata aastast).

Paljud arvukushinnangud on tehtud ebapiisava informatsiooni alusel ja nendesse tuleb suhtuda kriitiliselt. Et võimaldada

² arvukus on esitatud vaid siis, kui juhuslik talvitumine või pesitsemine on aset leidnud aastatel 2003–2008.

orienteerumist nende tõe-läheduses, on esitatud hinnangute saamise meetod(id) ja usaldatavuse määr.

Meetoditena eristati:

- 1 – üldloendus (täpne loendus kogu või ligilähedaselt kogu Eestis);
- 2 – eksperthinnang (hinnang liiki uurivate spetsialistide poolt);
- 3 – kompilatsioon (eri allikate, sh. kirjanduse ja projektide andmestiku ühendamise Eesti erinevate piirkondade kohta mitte-eksperdi poolt);
- 4 – ekstrapoleering (prooviala-andmete ekstrapoleerimine kogu Eestile);
- 5 – ligilähedane hinnang varasema andmestiku ja teadaoleva hiljutise trendi põhjal (tabelis näidatakse kaldkriipsu ees ka varasem meetod, nt. 2/5 - aluseks on varasem eksperthinnang);
- 6 – umbmäärane hinnang – kasutati Eesti piirkondlikke hinnanguid ja asustustihedusi naabermaades (Lõuna-Soome, Läti).

Usaldatavus jagab hinnangud kolme põhigruppi:

A – usaldatav arvuline andmestik viimaste aastate kohta;

B – esinemissagedus üldiselt hästi teada, kuid kvantitatiivne andmestik vähene või ebatäielik;

C – (kaasaegne) kvantitatiivne andmestik (peaaegu) puudub.

Kahetähelist kombinatsiooni on kasutatud juhtudel, kui andmete usaldatavus jäi kahe kategooria vahele ning esimene täht näitab, pigem kumba kategooriasse hinnang kuulub. Näiteks C-B tähendab, et liigi kohta puudub kvantitatiivne andmestik, kuid on teada esinemissagedus.

1991.–2008. aastal toimunud arvukuse muutuste (**trendide**) määratlemisel lähtuti üle-euroopalistest kriteeriumidest (Hildén & Saris 1990), mis olid kasutusel ka varem (Lilleleht & Leibak 1993, Lõhmus *et al.* 1998, Elts *et al.* 2003):

- e** püsiva pesitsejana sel ajavahemikul kadunud;
- – tugev langus (üle 50%);
- mõõdukas langus (10–50%);
- (–) arvatav langus (tõendusmaterjal puudub);
- 0** märkimisväärsed muutusi ei olnud (stabiilne);
- (0) arvatavasti stabiilne;
- f** arvukus tugevasti kõikunud, kuid kindla suunata;
- (+) arvatav tõus (tõendusmaterjal puudub);
- + mõõdukas tõus (10–50%);
- ++ tugev tõus (üle 50%);

- (n) uustulnuk, üksikud pesitsusjuhud;
- n uustulnuk, muutunud püsivaks haudelinnuks;
- ? seisund ebaselge/pole teada.

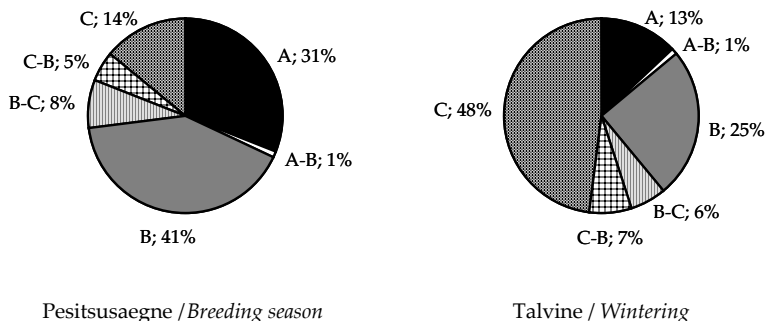
Kui liigi arvukuses olid perioodi jooksul täheldatavad selgelt erinevad trendid, siis kajastati need vastavalt, eraldades hinnangud komaga. Paljude liikide pesitsusaegsete trendide hindamisel oli põhiliseks allikaks punktloenduste andmebaas. Üle vaadati ka trendide varasemad hinnangud ning muudeti neid, kui leidus uusi, täpsustavaid või parandavaid andmeid.

Lindude talvist arvukust hinnati jaanuari seisuga ning see on esitatud isendite arvuna. Alusandmetena kasutati näiteks talvituvate veelindude loendusi, maismaa talilinnuloendusi, samuti andmeid liigi rändsuse kohta meil (kombineerituna pesitsusaegse isendite arvu, nende keskmise järglaste arvu ja järglaste eeldatava sügisese suremusega). Enamiku liikide puhul saadi küll vaid väga ligikaudsed hinnangud, mille usaldatavus on raskesti määratav. Autorid loodavad aga, et praegused hinnangud on siiski täpsemad kui varasemad.

Tulemused ja arutelu

Tulemused on koondatud tabelisse 1 ja 2. Süstemaatiline järjestus ning ladinakeelsed nimed on antud "*AERC TAC's Taxonomic Recommendations*" (AERC TAC 2003) järgi. Haruldaste liikide kohta leiab lähemaid andmeid Eesti Linnuharulduste Komisjoni kodulehelt (HK 2009).

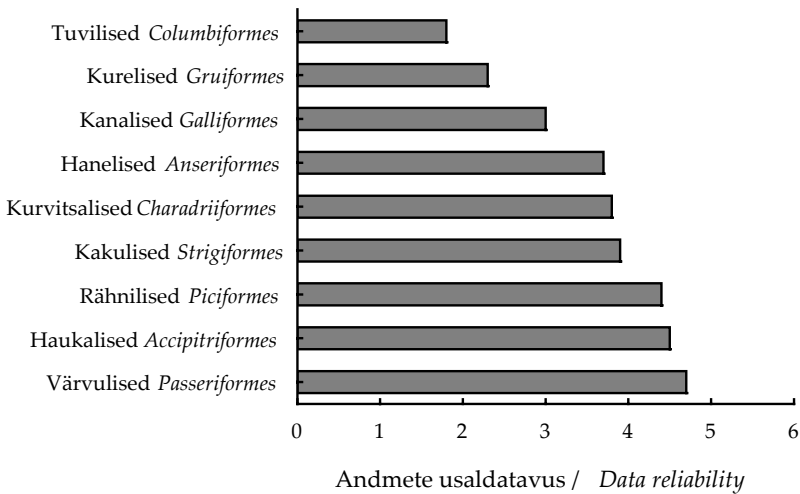
Usaldatav arvuline andmestik oli 31% pesitsevate liikide kohta ning 13% talvitujate kohta (joonis 1), samas kui kvantitatiivne andmestik oli puudulik 14% pesitsevate ja 48% talvituvate liikide puhul. Seega on heameel tõdeda, et võrreldes eelmise arvukushinnanguga (Elts *et al.* 2003) on andmete kvaliteet pesitsejate osas paranenud ja seda eriti just usaldusväärsete andmetega liikide puhul. Põhilise osa andmekvaliteedi tõusust andsid linnuatlase käigus tehtud transektloendused. Samas on andmed talvituvate lindude kohta praktiliselt sama kvaliteediga, mis eelmisel perioodil.

Joonis 1. Pesitsusaegsete ja talviste arvukus-hinnangute jaotus usaldatavuse järgi. A tähistab kõige usaldatavamaid, C kõige vähem usaldatavaid hinnanguid.

Figure 1. Distribution of number estimates during breeding and wintering. A indicates the highest and C the lowest reliability.

Meie haudelinnustiku kohta käiv andmestik on eri linnuseltside osas väga erinev (joonis 2). Keskmiselt on parima uuritusega värvulised, kuid hea uuritustasemega on ka haukalised ja rähnilised. Liigirohkematest seltsidest on kõige viletsam kaasaegne andmestik tuviliste kohta – viiest liigist ühegi kohta pole meil olemas usaldatavat andmestikku. Kureliste selts paistab silma selge polariseeritusega: kui sookure andmed on maksimaalse usaldatavusega ja rukkiräägu omad keskmise kvaliteediga, siis ülejäänud viie liigi puhul on meie teadmised nende arvukusest väga kesised.

Joonis 2. Haudelinnustiku andmete keskmine kvaliteet arvukamates linnuseltsides. Võrdlusele on võetud vaid need seltsid, mis on meie linnustikus esindatud vähemalt 5 liigiga. Usaldatavuse skaala: 1=vähemusaldatav andmestik (C), 6=usaldatav andmestik (A).

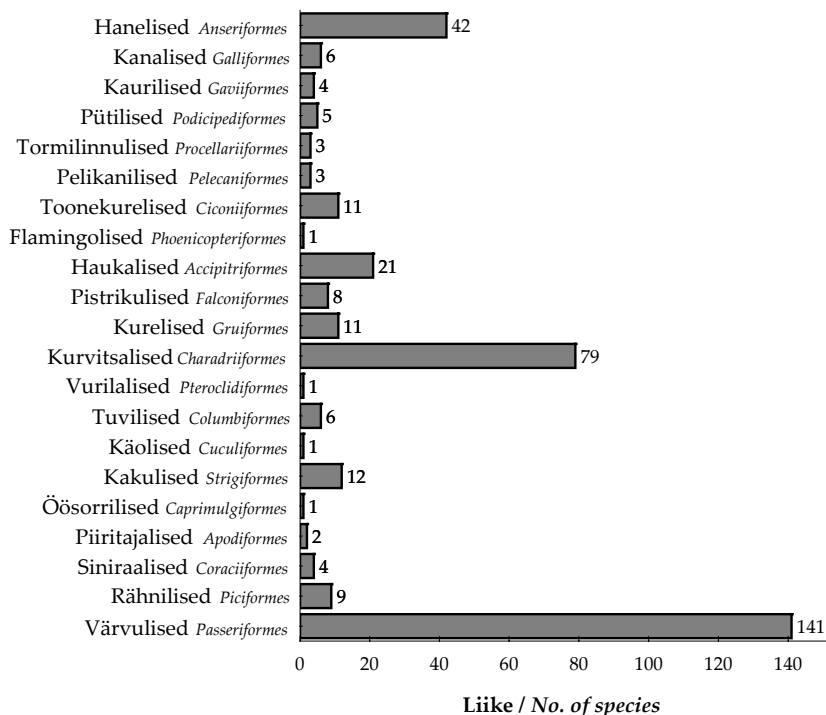
Figure 2. The average quality of estimates of most numerous breeding bird orders. Compared are only orders that contain at least 5 species represented in Estonia. The scale of reliability: 1 = least reliable data (C), 6 = most reliable data (A).

Linnustiku koosseis

Eesti lindude ametlikku nimestikku kuulub 01. 01. 2009 seisuga 371 liiki, millest 366 on looduslikku päritolu ja meil või naabermaades püsiva asurkonna moodustanud sissetalutud liigid (kategooriad A-C), 5 teadmata päritoluga liigid (kategooria D). Ametlikku liiginimistusse ei arvata E-kategooria liike, keda meil on kohatud 10. E-kategooria nimekirja on kantud vaid need vangistusest pääsenud liigid, kes suudavad Eesti tingimustes vastu pidada. Seetõttu ei ole nimekirjas mitmeid meil kohatud vangistusest põgenenud lõunapoolseid (mitteholarktilisi) eksoote nagu näiteks viirpapagoi (*Melopsittacus*

undulatus), maina (*Acridotheres tristis*), lõuna-kroonkurg (*Balearica regulorum*) jt., kes suure tõenäosusega Eesti looduses pikemalt elada ei suuda. Eestis pesitseb 225 liiki linde, kelledest 210 liiki on regulaarsed haudelinnud. Talvel esineb meil 158 linnuliiki (regulaarselt 109) ja läbirändel 215 liiki (regulaarselt 204). Eksikülalisi on Eesti lindude nimestikus 110 liiki.

Meie linnustiku liigirohkeim selts on värvulised (141 liiki), liikide arvult on suured veel kurvitsaliste ja haneliste selts, samas kui 4 seltsi on esindatud vaid ühe liigiga (joonis 3).

Joonis 3. Eestis kohatud linnuliikide jaotus seltside lõikes (tulba kõrval olev number näitab liikide arvu).

Figure 3. Species richness of bird orders encountered in Estonia (numbers denote the number of species).

Pesitsusaegne arvukus ja selle muutused

Meie hinnangute kohaselt pesitseb Eestis 13,4–20,4 miljonit paari linde, kusjuures mittevärvulisi on 0,7–1,2 miljonit ning värvulisi 12,7–19,2 miljonit paari. Kõige arvukamaks pesitsejaks on metsvint (*Fringilla coelebs*) 1,7–2,2 miljoni paariga, üle miljoni paari pesitseb ka salu-lehelinde (*Phylloscopus sibilatrix*). Maksimumhinnang ületab miljoni künnise veel punarinna (*Erithacus rubecula*) ja pruunselg-pöösalinu puhul (*Sylvia communis*). Tugevat pesitsusaegse arvukuse tõusu aastatel 1991–2008 sedastati 23-l liigil, kelledest 10 olid mittevärvulised. Tugev langus oli täheldatav 14 mittevärvulisel ja 5 värvulisel. Seega on uute hinnangute järgi tugevalt kahanevate mittevärvuliste liikide arv kahekordistunud.

Arvukushinnangute töörihm pidi tõdema, et mõnede liikide varasemad hinnangud (Lilleleht & Leibak 1993, Leibak *et al.* 1994, Lõhmus *et al.* 1998, Elts *et al.* 2003) on olnud andmete puudulikkusest tulenevalt ekslikud. Viimaste aastate jooksul on eriti oluliselt paranenud meie teadmised must-toonekure (*Ciconia nigra*), rukkiräägu (*Crex crex*) ja paljude värvuliste osas, kelle uued esinduslikumal valimil baseeruvad hinnangud on varasemast oluliselt kvaliteetsemad. Uute andmete alusel tõsteti oluliselt näiteks laanepüü arvukushinnangut. Must-toonekure uus arvukushinnang on varasemast seevastu väiksem, põhinedes Kotkaklubi poolt tehtud telemeetrilistel uuringutel: uus hinnang ei viita mitte liigi arvukuse järsule langusele, vaid pigem täpsustunud andmetele liigi pesitsusterritooriumi kasutamise kohta (U. Sellis, suul.).

Talvine arvukus

Lindude talvine arvukus sõltub olukorrast eelnenud sesoonidel, eriti liikide pesitsustulemusest, sügisesest rändest ning talvitumistingimustest, mistõttu meil talvituvate lindude arv võib kõikuda suurtes piirides. Praeguste hinnangute kohaselt jääb või tuleb talveks meile 0,5–1,7 miljonit isendit mittevärvulisi ja 3,0–7,7 miljonit värvulist, mis teeb talvitujate koguarvuks 3,5–9,4 miljonit lindu. Soodsatel talvedel võib

poole miljoni isendi künnise ületada auli (*Clangula hyemalis*), põialpoisi (*Regulus regulus*), põhjatihase (*Parus montanus*), rasvatihase (*Parus major*) ja urvalinnu (*Carduelis flammea*) arvukus, kusjuures neist kõige arvukamaks on rasvatihane (hinnanguliselt 0,6–1,2 miljonit isendit).

Viimase 18 aasta jooksul on tugevalt tõusnud merikotka (*Haliaeetus albicilla*), hiireviu (*Buteo buteo*), tuttvardi (*Aythya fuligula*), väikekoskla (*Mergus albellus*) ja kühmnokk-luige (*Cygnus olor*) talvine arvukus. Värvulistest on tugevat tõusutrendi näidanud rohevint (*Carduelis chloris*) ja roohabekas (*Panurus biarmicus*), kuid viimase talvine arvukus on tugevalt kõikuv. Samal ajal on oluliselt vähemaks jäänud talvituvaid väikepistrikke (*Falco columbarius*), kaelus-turteltuvisid (*Streptopelia decaocto*), kanakulle (*Accipiter gentilis*) ja koduvarblasi (*Passer domesticus*). Sinikael-pardi (*Anas platyrhynchos*) arvukus küll langes vaadeldava perioodi esimeses pooles, kuid on viimastel aastatel jõudsalt taastunud.

Lõpetuseks peab tõdema, et arvukushinnangute täpsustamisel on endiselt teha veel suur töö, rääkimata arvukustrendide jälgimisest. Loodetavasti aitab lõpetamisjärgus olev haudelindude levikuatlase projekt korrastada meie teadmisi haudelindude kaasaegse leviku kohta. Samal ajal peaksid kõik loendus- ja teiste uurimisprojektide planeerijad meeles pidama, et saadavad tulemused oleksid ikka üheselt mõistetavad ja kõlbulikud ka üldistuste tegemiseks. Andmetabelite kriitiline vaatlus näitab, et meil on veel terveid linnuseltse, kelle arvukushinnangud baseeruvad pigem arvamustel kui andmetel. Viidatud lünkade kõrvaldamiseks oleks vajalikud aga heal tasemel suurepinnalised replikatsioonidega loendused.

Table 1. Eesti lindude pesitsusaegne staatus ja arvukus. Lühendite seletused on esitatud tekstis.
Table 1. Status and numbers of Estonian birds. See text for abbreviations.

Liik	Kategoria		Haudepaaride arv	Trend		Meetod	Usaldatavus
	Category	Status		1971-90	1991-2008		
Species	No. of breeding pairs		Trend				
Hanelised Anseriformes							
Kühmnokk-luik (<i>Cygnus olor</i>)	A	H L T	3000-3500	++	+	1	A
Mustluik (<i>C. atratus</i>)*	E	E					
Väikeluik (<i>C. columbianus</i>)****	A	S L T					
Laululuik (<i>C. cygnus</i>)	A	H L T	70-100	+	+	3	A
Rabahani (<i>Anser fabalis</i>)	A	L (T)					
Lühinokk-hani (<i>A. brachyrhynchus</i>)	A	L					
Suur-laukhani (<i>A. albifrons</i>)	A	[S] L					
Väike-laukhani (<i>A. erythropus</i>)	A	L					
Hallhani (<i>A. anser</i>)	A	H L (T)	600-700	+	-	1	A
Vööthani (<i>A. indicus</i>)*	E	E					
Lumehani (<i>A. caerulescens</i>)*	DE	E					
Väike-lumehani (<i>A. rossii</i>)*	E	E					
Kanada lagle (<i>Branta canadensis</i>)**	C	S L (T)					
Valgepõsk-lagle (<i>B. leucopsis</i>)	A	H L [T]	100-160	n,++	++,-	1	A
Mustlagle (<i>B. bernicla</i>)****	A	S L					
Punakael-lagle (<i>B. ruficollis</i>)	A	[H] L					
Tulipart (<i>Tadorna ferruginea</i>)*	BD	E					
Ristpart (<i>T. tadorna</i>)	A	H L [T]	800-1200	++	(+)	1,6	B
Mõrsjapart (<i>Aix sponsa</i>)*	E	E					
Mandariinpart (<i>A. galericulata</i>)*	E	E					
Viupart (<i>Anas penelope</i>)	A	H L (T)	100-200	n	++	3	C
Ameerika viupart (<i>A. americana</i>)*	A	E					
Rääkspart (<i>A. strepera</i>)	A	H L (T)	2000-3000	++	++	3	B-C

Teder (<i>Tetrao tetrix</i>)	A	H T	6000-12 000	-0	-	3	C
Metsis (<i>T. urogallus</i>)	A	H T	1200-2000	-0	0	2	B
Nurmkana (<i>Perdix perdix</i>)	A	H T	4000-8000	-	(-)	2/5,6	C
Pöldvutt (<i>Coturnix coturnix</i>)	A	H	50-5000	--	++	6	C-B
Faasan (<i>Phasianus colchicus</i>)	E	S T int					
Kaurilised Gaviiformes							
Punakurk-kaur (<i>Gavia stellata</i>)**	A	S L T					
Järvekaur (<i>G. arctica</i>)	A	H L T	3-10	-	(-)	3	C
Jääkaur (<i>G. immer</i>)*	A	E					
Tundrakaur (<i>G. adamsii</i>)*	A	L [T]					
Pütilised Podicipediformes							
Väikepütt (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	A	H (T)	10-30	n	0	6	C-B
Tuttpütt (<i>Podiceps cristatus</i>)	A	H L T	2000-3000	+	(0)	3/5	C
Hallpõsk-pütt (<i>P. griseus</i>)	A	H L T	300-400	0	0	3/5	C
Sarvikpütt (<i>P. auritus</i>)	A	H L (T)	200-400	-	(0)	3/5	C
Mustkael-pütt (<i>P. nigricollis</i>)*	A	E [H]		(n)			
Tormilinnulised Procellariiformes							
Atlantise tormilind (<i>Calonectris diomedea</i>)*	A	E					
Baleaari tormilind (<i>Puffinus mauritanicus</i>)*	A	E					
Põhja-tormipääsu (<i>Oceanodroma leucorhoa</i>)*	A	E					
Pelikanilised Pelecaniformes							
Suula (<i>Morus bassanus</i>)*	A	E					
Kormoran (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	A	H L T	9000-14 000	n,++	++	1	A
Pelikan (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)*	D	E					
Toonekurelised Ciconiiformes							
Hüüp (<i>Botaurus stellaris</i>)	A	H L (T)	300-500	+0	0	3	B
Väikehüüp (<i>Ixobrychus minutus</i>)*	A	E		e			
Ööhaigur (<i>Nycticorax nycticorax</i>)*	A	E					

Tunetildter (<i>Tringa erythropus</i>)	A	SL				
Punajalg-tildter (<i>T. totanus</i>)	A	HL [T]	-	3	B	
Lammitildter (<i>T. stagnatilis</i>)**	A	(H)	(n)	2	A	
Heletildter (<i>T. nebularia</i>)	A	HL	+	4	B	
Metstildter (<i>T. ochropus</i>)	A	HL	(0)	4	B	
Mudatildter (<i>T. glareola</i>)	A	HL	0	4	B	
Haalkibu (<i>Xenus cinereus</i>)*	A	E				
Vihitaja (<i>Actitis hypoleucos</i>)	A	HL	0	5,6	C	
Kivirullija (<i>Arenaria interpres</i>)	A	HL [T]	--	3	B	
Suur-veetallaja (<i>Phalaropus tricolor</i>)*	A	E				
Veetallaja (<i>P. lobatus</i>)	A	SL				
Puna-veetallaja (<i>P. fulciarius</i>)*	A	E				
Laisaba-änn (<i>Stercorarius pomarinus</i>)	A	[S] L				
Söödikänn (<i>S. parasiticus</i>)	A	SL				
Pikksaba-änn (<i>S. longicaudus</i>)*	A	[S] (L)				
Suuränn (<i>S. skua</i>)*	A	E				
Karbuskajakas (<i>Larus melanocephalus</i>)*	A	E				
Väikekajakas (<i>L. minutus</i>)	A	HL (T)	(-)	3	B	
Harksaba-kajakas (<i>L. sabini</i>)*	A	E				
Naerukajakas (<i>L. ridibundus</i>)	A	HL T	+,-	3	B	
Kalakajakas (<i>L. canus</i>)	A	HL T	--	3	B	
Tömmukajakas (<i>L. fuscus</i>)	A	HL (T)	--	3	B-C	
Höbekajakas (<i>L. argentatus</i>)	A	HL T	++	3	B-C	
Lõuna-höbekajakas (<i>L. michahellis</i>)*	A	E				
Koldjalg-höbekajakas (<i>L. cachinnans</i>)*	A	E				
Polaarkajakas (<i>L. glaucoides</i>)*	A	E				
Jääkajakas (<i>L. hyperboreus</i>)	A	(L) T				
Merikajakas (<i>L. marinus</i>)	A	HL T	++	2	B	
Roosakajakas (<i>Rhodostethia rosea</i>)*	A	E				
Kaljukajakas (<i>Rissa tridactyla</i>)	A	L [T]				
Vandelkajakas (<i>Pagophila eburnea</i>)*	A	E				

Naerutiir (<i>Sterna nilotica</i>)*									
Räusktiir (<i>S. caspia</i>)	A	E							
Tutt-tiir (<i>S. sandvicensis</i>)	A	H L	150-250	0	-	2		A	
Jögitüir (<i>S. hirundo</i>)	A	H	600-900	++	0	2		A	
Randtiir (<i>S. paradisaea</i>)	A	H L	5000-7000	-	0	3		B-C	
Väiketüir (<i>S. albifrons</i>)	A	H L	7000-10 000	-	0	2		B	
Habeviires (<i>Chlidonias hybrida</i>)*	A	H L	400-700	(-)	+	2		B-C	
Mustviires (<i>C. niger</i>)	A	E							
V algetiib-viires (<i>C. leucopterus</i>)*	A	H	1000-2500	+	-	3		B	
Lõunatirk (<i>Uria aalge</i>)	A	E (H)	0-30			1		A	
Alk (<i>Alca torda</i>)**	A	L (T)							
Krüüsel (<i>Cephus grylle</i>)	A	H L T	1-10	n	0	3		C	
Väikealk (<i>Alle alle</i>)*	A	H L T	20-40	0	0	1		A	
	A	E							
Vurilalised Pteroclidiformes									
Stepivuul (<i>Syrhaptes paradoxus</i>)*	B	E							
Tuvilised Columbiformes									
Kodutuvi (<i>Columba livia</i>)	C	H T int	40 000-80 000	+	0	3,6		C	
Õõnetuvi (<i>C. oenas</i>)	A	H L (T)	500-1000	(-)	(-)	3		C-B	
Kaelustuvi (<i>C. palumbus</i>)	A	H L (T)	50 000-80 000	(0)	(+)	4		B	
Kaelus-turteltuvi (<i>Streptopelia decaocto</i>)	A	H T	100-200	(++)	--	5		C	
Turteltuvi (<i>S. turtur</i>)	A	H L	1000-3000	+	--	3/5		C	
Suur-turteltuvi (<i>S. orientalis</i>)*	A	E							
Käolised Cuculiformes									
Kägu (<i>Cuculus canorus</i>)	A	H L	30 000-50 000	(-)	0,+	4		B	
Kakulised Strigiformes									
Loorkakk (<i>Tyto alba</i>)*	A	E							
Kassikakk (<i>Bubo bubo</i>)	A	H T	60-120	0	-	2		B	
Lumekakk (<i>B. scandiacus</i>)	A	[L] [T]							
Vöökakk (<i>Surnia ulula</i>)***15.IV-31.VII	A	[H] L (T)							

Värbkakk (<i>Glaucidium passerinum</i>)	A	H L T	600-1200	(0)	+	4	B
Kivikakk (<i>Athene noctua</i>)*	B	E					
Kodukakk (<i>Strix aluco</i>)	A	H (L) T	1000-2000	-	0	4	B
Händkakk (<i>S. uralensis</i>)	A	H (L) T	1500-2500	++	0	4	B
Habekakk (<i>S. nebulosa</i>)*	A	ST					
Kõrvkräts (<i>Asio otus</i>)	A	H L T	500-4000	f	f	4	B
Sooräts (<i>A. flammeus</i>)	A	H L [T]	10-300	-	f	3	B-C
Karvasjalg-kakk (<i>Aegolius funereus</i>)	A	H L T	200-400	f	-	4	B
Öösorilised <i>Caprimulgiformes</i>							
Öösorr (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	A	H L	10 000-20 000	-	0	3	C
Piiritajalised <i>Apodiformes</i>							
Piiritaja (<i>Apus apus</i>)	A	H L	70 000-150 000	+	0	3	C
Suurpiiritaja (<i>A. melba</i>)*	A	E					
Siniraalised <i>Coraciiformes</i>							
Jäälind (<i>Alcedo atthis</i>)	A	H T	100-500	-	0	3/5	B-C
Mesilasenäpp (<i>Merops apiaster</i>)*	A	E					
Siniraag (<i>Coracias garrulus</i>)	A	H	1-5	--	-	2	A
Vaenukägu (<i>Upupa epops</i>)	A	H	5-10	-	0	2	B
Rähnilised <i>Piciformes</i>							
Väänkael (<i>Jynx torquilla</i>)	A	H L	5000-10 000	0,-	-	4	B
Hallpea-rähn (<i>Picus canus</i>)	A	H T	3000-5000	+	(0)	4	B
Roherähn (<i>P. viridis</i>)	A	H T	50-100	--	--	2	B
Musträhn (<i>Dryocopus martius</i>)	A	H T	6000-9000	+	+	4	A
Suur-kirjurähn (<i>Dendrocopos major</i>)	A	H L T	50 000-100 000	0	+	4	A
Tamme-kirjurähn (<i>D. medius</i>)	A	H T	50-200		++	2	B
Valgeselg-kirjurähn (<i>D. leucotos</i>)	A	H T	3000-6000	+	+	3	B
Väike-kirjurähn (<i>D. minor</i>)	A	H L T	5000-8000	0	(0)	4	B
Laanerähn (<i>Picoides tridactylus</i>)	A	H (L) T	3000-5000	(+)	+	4	B

Sinirind (<i>L. soeica</i>)	A	H L	10-50	(-)	?	6	C
Sinisaba (<i>Tarsiger cyanurus</i>)*	A	E [H]					
Must-lepalind (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	A	H L	5000-8000	++	++	3	B
Lepalind (<i>P. phoenicurus</i>)	A	H L	15 000-20 000	(-)	(0)	4	B
Kadakatäks (<i>Saxicola rubetra</i>)	A	H L	300 000-400 000	+	(0)	4	A
Kaelustäks (<i>S. torquatus</i>)*	A	E					
Kivitäks (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	A	H L	20 000-30 000	0,-	0	3	B
Nunn-kivitäks (<i>O. pleschanka</i>)*	A	E					
Körbe-kivitäks (<i>O. deserti</i>)*	A	E					
Kivirästas (<i>Monticola saxatilis</i>)*	A	E					
Kaelusrästas (<i>Turdus torquatus</i>)	A	L					
Musträstas (<i>T. merula</i>)	A	H L T	300 000-400 000	++	+	4	A
Mustpugu-rästas (<i>T. rufigollis</i>)*	A	E					
Hallrästas (<i>T. pilaris</i>)	A	H L T	100 000-200 000	-+	--	4	B
Laulurästas (<i>T. philomelos</i>)	A	H L [T]	350 000-500 000	(0)	(+)	4	A
Vainurästas (<i>T. iliacus</i>)	A	H L (T)	150 000-200 000	--	(-)	4	A
Hoburästas (<i>T. viscivorus</i>)	A	H L	25 000-35 000	-	0	4	B
Võsa-ritsiklind (<i>Locustella naevia</i>)	A	H L	70 000-100 000	+	+	4	B
Jõgi-ritsiklind (<i>L. fluviatilis</i>)	A	H	50 000-80 000	++	++	4	A
Roo-ritsiklind (<i>L. luscinioides</i>)	A	H	5000-10 000	n,++	++	3	B
Tarna-roolind (<i>Acrocephalus paludicola</i>)*	A	E					
Kõrkja-roolind (<i>A. schoenobaenus</i>)	A	H L	150 000-250 000	+	+	4	A
Tiigi-roolind (<i>A. scirpaceus</i>)	A	H L	10 000-20 000	+	(+)	3	B
Soo-roolind (<i>A. palustris</i>)	A	H L	150 000-300 000	++	++	4	A
Aed-roolind (<i>A. dumetorum</i>)	A	H	50 000-100 000	++	++	4	B
Padu-roolind (<i>A. agricola</i>)*	A	E					
Rästas-roolind (<i>A. arundinaceus</i>)	A	H	10 000-15 000	+	+	3	B
Leet-käosulane (<i>Hippolais pallida</i>)*	A	E					
Väike-käosulane (<i>H. caligata</i>)*	A	H	5-20		n	2,4	B
Käosulane (<i>H. icterina</i>)	A	H L	120 000-200 000	-0	++	4	A
Mustpea-pöösaliind (<i>Sylvia atricapilla</i>)	A	H L [T]	300 000-500 000	+	++	4	A

Aed-pöösaliind (<i>S. borin</i>)	A	HL	600 000-900 000	+	++	4	A
Vööt-pöösaliind (<i>S. nisorä</i>)	A	HL	15 000-25 000	+	+	4	B
Väike-pöösaliind (<i>S. curruca</i>)	A	HL	120 000-180 000	(+)	+	4	A
Pruunselg-pöösaliind (<i>S. communis</i>)	A	HL	600 000-1 000 000	++	++	4	A
Kõrbe-pöösaliind (<i>S. nana</i>)*	A	E					
Rohe-lehelind (<i>Phylloscopus trochiloides</i>)	A	H	10 000-15 000	++	(0)	4	A
Põhja-lehelind (<i>P. borealis</i>)*	A	E					
Kuld-lehelind (<i>P. prregulus</i>)	A	(L)					
Vööt-lehelind (<i>P. inornatus</i>)	A	L					
Tuhk-lehelind (<i>P. humei</i>)*	A	E					
Siberi lehelind (<i>P. schvarzi</i>)*	A	E					
Tõmmu-lehelind (<i>P. fuscatus</i>)*	A	E					
Mets-lehelind (<i>P. sibilatrix</i>)	A	HL	500 000-650 000	(+)	0	4	A
Väike-lehelind (<i>P. collybita</i>)****	A	HL	500 000-650 000	+/-	0	4	A
Salu-lehelind (<i>P. trochilus</i>)	A	HL	1 000 000-1 500 000	+	+	4	A
Pöialpoiss (<i>Regulus regulus</i>)	A	HL T	300 000-400 000	+	(-)	4	A
Lääne-pöialpoiss (<i>R. ignicapilla</i>)*	A	E					
Hall-kärbsenäpp (<i>Muscicapa striata</i>)	A	HL	200 000-300 000	(0)	+/-	4	A
Väike-kärbsenäpp (<i>Ficedula parva</i>)	A	H	50 000-80 000	+	++	4	A
Kaelus-kärbsenäpp (<i>F. albicollis</i>)*	A	(H)	0-5		n	2	B
Must-kärbsenäpp (<i>F. hypoleuca</i>)	A	HL	200 000-300 000	-/+	0	4	A
Roohabekas (<i>Panurus biarmicus</i>)	A	HT	200-2000	n	++	2	B-C
Sabatihane (<i>Aegithalos caudatus</i>)****	A	HL T	40 000-90 000	(0)	(0)	3	B
Soothane (<i>Parus palustris</i>)	A	HT	60 000-100 000	-	0	4	A
Põhjatihane (<i>P. montianus</i>)	A	HL T	70 000-130 000	(+)	-	4	A
Taigatihane (<i>P. cinctus</i>)*	A	E					
Tutt-tihane (<i>P. cristatus</i>)	A	HT	80 000-140 000	-	0	4	A
Musttihane (<i>P. ater</i>)	A	HL T	15 000-25 000	f	f	4	B
Sinitihane (<i>P. caeruleus</i>)	A	HL T	100 000-150 000	+	0	4	A
Lasuurtihane (<i>P. cyanus</i>)*	A	E					
Rasvatihane (<i>P. major</i>)	A	HL T	300 000-400 000	+	+	4	A

Puukoristaja (<i>Sitta europaea</i>)	A	H T	60 000-100 000	(0)	(+)	4	A
Porr (<i>Certhia familiaris</i>)	A	H L T	100 000-200 000	+	0	4	A
Kukkurihane (<i>Remiz pendulinus</i>)	A	H	200-400	++	+0	3,6	C-B
Peoleo (<i>Oriolus oriolus</i>)	A	H L	30 000-50 000	-	+	4	A
Kõnnuõgija (<i>Lanius isabellinus</i>)*	A	E					
Punaselg-õgija (<i>L. collurio</i>)	A	H L	40 000-60 000	-	-+	4	A
Mustlauk-õgija (<i>L. minor</i>)*	A	E					
Hallõgija (<i>L. excubitor</i>)	A	H L T	300-600	(0)	0	2	B
Punapea-õgija (<i>L. senator</i>)*	A	E					
Pasknäär (<i>Garrulus glandarius</i>)	A	H L T	30 000-50 000	++	+	4	A
Laanenäär (<i>Perisoreus infaustus</i>)*	A	E					
Harakas (<i>Pica pica</i>)	A	H T	15 000-30 000	++	-	4	A
Mänsak (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	A	H (L) T	5000-10 000	+	+	4	B
Hakk (<i>Corvus monedula</i>)	A	H L T	20 000-50 000	(0)	+	3/5	C
Künnivares (<i>C. frugilegus</i>)	A	H T	8000-12 000	+	(0)	1/5	B-C
Hallvares (<i>C. corone</i>)*	A	H L T	40 000-70 000	+	-	4	B
Ronk (<i>C. corax</i>)	A	H T	4000-6000	++	-	3	B
Kuldnokk (<i>Sturnus vulgaris</i>)	A	H L T	150 000-250 000	--	+	3	B
Roosa-kuldnokk (<i>S. roseus</i>)*	A	E					
Koduvarblane (<i>Passer domesticus</i>)	A	H T	90 000-130 000	(0)	-	4	B
Põldvarblane (<i>P. montanus</i>)	A	H L T	60 000-100 000	+	+	4	B
Metsvint (<i>Fringilla coelebs</i>)	A	H L T	1700 000-2200 000	+	0	4	A
Põhjaviint (<i>F. montifringilla</i>)	A	H L T	5-50	(0)	--	3,6	C
Koldvint (<i>Serinus serinus</i>)	A	H	100-300	+,-	0	3	C-B
Rohevint (<i>Carduelis chloris</i>)	A	H L T	50 000-80 000	+,-	++	4	A
Ohakalind (<i>C. carduelis</i>)	A	H L T	40 000-60 000	-+	+	4	A
Siiske (<i>C. spinus</i>)	A	H L T	100 000-150 000	(0)	0,-	4	A
Kanepilind (<i>C. cannabina</i>)	A	H L T	40 000-60 000	--	(0)	4	A
Mägi-kanepilind (<i>C. flacivrostris</i>)	A	L T					
Urvalind (<i>C. flammea</i>)*	A	[H] L T					
Hele-urvalind (<i>C. horreorum</i>)	A	L (T)					

Vööt-käbilind (<i>Loxia leucoptera</i>)	A	(L) [T]							
Kuuse-käbilind (<i>L. curvirostra</i>)	A	H L T			5000-75 000	f	f	3/5	B
Männi-käbilind (<i>L. pytyopsittacus</i>)	A	H (L) T			1000-3000	(0)	(0)	3/5	C
Kõrbeleevike (<i>Bucanetes githagineus</i>)*	A	E							
Karmiinleevike (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	A	H L			150 000-250 000	++	++	4	A
Männileevike (<i>Pinicola enucleator</i>)***15.V-31.VII	A	(L)(T)							
Leevike (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	A	H L T			100 000-200 000	+	0	4	A
Suurnokk-vint (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	A	H L T			20 000-40 000	+	++	4	B
Lapi tsiitsitaja (<i>Calcarius lapponicus</i>)	A	L							
Hangelind (<i>Plectrophenax nivalis</i>)	A	L T							
Talvike (<i>Emberiza citrinella</i>)	A	H L T			150 000-200 000	(+),(-)	-	4	A
Põldtsiitsitaja (<i>E. hortulana</i>)	A	H L			300-600	0,-	--	3	C
Põhjatsiitsitaja (<i>E. rustica</i>)*	A	[H] L							
Väiketsiitsitaja (<i>E. pusilla</i>)*	A	E							
Kuldtsiitsitaja (<i>E. aureola</i>)*	A	E							
Rootsiitsitaja (<i>E. schoeniclus</i>)	A	H L T			50 000-100 000	0	+	4	A
Mustpea-tsiitsitaja (<i>E. melanocophala</i>)*	A	E							
Halltsiitsitaja (<i>E. calandra</i>)*	A	E [H]							

Linnuharulduste komisjonis kuuluvad käsitlusele / Verification by the Rarities Committee is needed for:

*kõik vaatlused / all records;

** pesitsusteated / breeding records;

*** vaatlused märgitud ajavahemikul / records in given period;

**** kõik vaatlused järgmistele alamliikidele kohta: ameerika väikeluik (*Cygnus columbianus columbianus*), lääne-mustlagle (*Branta bernicla hrota*), kirde-mustlagle (*Branta bernicla nigricans*), mustpea-hämilane (*Motacilla flava feldegg*), siberi väike-lehelind (*Phylloscopus collybita tristis*), lääne-sabatihane (*Aegithalos caudatus europaeus*) ja mustvares (*Corvus corone corone*) / all records about the following subspecies: *Cygnus columbianus columbianus*, *Branta bernicla hrota*, *Branta bernicla nigricans*, *Phylloscopus collybita tristis*, *Aegithalos caudatus europaeus* and *Corvus corone corone*.

Tabel 2. Eesti lindude talvine staatus ja arvukus. Lühendite seletused on esitatud tekstis.

Table 2. Status and numbers of Estonian birds. See text for abbreviations.

Liik <i>Species</i>	Arvukus talvel <i>Winter numbers</i>	Trend 1991- 2008	Meetod <i>Method</i>	Usalda- tavus <i>Reliability</i>
Hanelised Anseriformes				
Kühmnokk-luik (<i>Cygnus olor</i>)	5000-15 000	++	1	A
Väikeluik (<i>C. columbianus</i>) ****	5-30	n	1	A
Laululuik (<i>C. cygnus</i>)	100-2000	+	1	A
Rabahani (<i>Anser fabalis</i>)	0-10	(n)		
Hallhani (<i>A. anser</i>)	0-5			
Kanada lagle (<i>Branta canadensis</i>) **	0-20	+	1	A
Viupart (<i>Anas penelope</i>)	0-20	+	1	A
Rääkspart (<i>A. strepera</i>)	0-10	+	1	A
Piilpart (<i>A. crecca</i>)	10-100	+	1	A
Sinikael-part (<i>A. platyrhynchos</i>)	10 000-20 000	--,++	1	B
Punapea-vart (<i>Aythya ferina</i>)	10-30	(0)	1	A
Tuttvart (<i>A. fuligula</i>)	200-2000	++	1	B
Merivart (<i>A. marila</i>)	100-2000	(+)	1	B
Hahk (<i>Somateria mollissima</i>)	20-100	-	1	B
Kirjuhahk (<i>Polysticta stelleri</i>)	1500-2500	+, -	1	A
Aul (<i>Clangula hyemalis</i>)	100 000-500 000	(-)	1/5,6	C
Mustvaeras (<i>Melanitta nigra</i>)	100-1000	(0)	1	B
Tõmmuvaeras (<i>M. fusca</i>)	20 000-200 000	(0)	1/5	C
Sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>)	15 000-30 000	++,0	1	B
Väikekoskel (<i>Mergus albellus</i>)	500-2000	++	1	B
Rohukoskel (<i>M. serrator</i>)	300-1000	+, -	1	B
Jääkoskel (<i>M. merganser</i>)	4000-8000	+,0	1	B
Kanalised Galliformes				
Laanepüü (<i>Bonasa bonasia</i>)	100 000-150 000	-,0	3,6	C-B
Rabapüü (<i>Lagopus lagopus</i>)	200-400	+, -	2,6	B-C
Teder (<i>Tetrao tetrix</i>)	20 000-40 000	-	3,6	C
Metsis (<i>T. urogallus</i>)	3000-5500	0	2/6	B-C
Nurmkan (<i>Perdix perdix</i>)	15 000-30 000	(-)	2/5,6	C
Kaurilised Gaviiformes				
Punakurk-kaur (<i>Gavia stellata</i>) **	5000-20 000	(0)	2/5	C
Järvekaur (<i>G. arctica</i>)	200-1000	(0)	2/5	C
Pütilised Podicipediformes				
Väikepütt (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	0-10	0	2	B

Tuttpütt (<i>Podiceps cristatus</i>)	30-300	+	1	A
Hallpösk-pütt (<i>P. griseus</i>)	10-30	(0)	1	A
Sarvikpütt (<i>P. auritus</i>)	0-10		1	A
Pelikanilised <i>Pelecaniformes</i>				
Kormoran (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	100-300	+,0	1	A
Toonekurelised <i>Ciconiiformes</i>				
Hüüp (<i>Botaurus stellaris</i>)	0-5	0	3	B
Hallhaigur (<i>Ardea cinerea</i>)	30-300	++,0	1	A
Haukalised <i>Accipitriformes</i>				
Merikotkas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	600-900	++	4	A-B
Välja-loorkull (<i>Circus cyaneus</i>)	10-50	+	2/5	B
Kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>)	300-500	--	3,6	C
Raudkull (<i>A. nisus</i>)	1500-3000	(0)	3,6	C
Hiireviu (<i>Buteo buteo</i>)	500-3000	++	3,6	B
Karvasjalg-viu (<i>B. lagopus</i>)	10-300	0	2	C
Kaljukotkas (<i>Aquila chrysaetos</i>)	150-200	+	4	B
Pistrikulised <i>Falconiformes</i>				
Väikepistrik (<i>Falco columbarius</i>)	1-10	--	3	B
Rabapistrik (<i>F. peregrinus</i>) **	0-5	(0)	6	C
Kurelised <i>Gruiformes</i>				
Rooruik (<i>Rallus aquaticus</i>)	1-20	n	2	C
Tait (<i>Gallinula chloropus</i>)	0-5			
Lauk (<i>Fulica atra</i>)	10-1500	+	1	A
Kurvitsalised <i>Charadriiformes</i>				
Merirüdi (<i>Calidris maritima</i>)	50-150	n	2	B
Mudanep (<i>Limnospiza minima</i>)	0-20	(0)	6	C
Tikutaja (<i>Gallinago gallinago</i>)	0-5			
Metskurvits (<i>Scolopax rusticola</i>)	0-20	(0)	6	C
Väikekajakas (<i>Larus minutus</i>)	0-500	(0)	1/5	C
Naerukajakas (<i>L. ridibundus</i>)	100-2000	+	2	B
Kalakajakas (<i>L. canus</i>)	1000-10 000	0	2	B
Tõmmukajakas (<i>L. fuscus</i>)	0-5	0	2	B
Hõbekajakas (<i>L. argentatus</i>)	20 000-40 000	+	3	B
Jääkajakas (<i>L. hyperboreus</i>)	1-5	n	1	A
Merikajakas (<i>L. marinus</i>)	1000-2000	0	3	B
Lõunatirk (<i>Uria aalge</i>)	0-25	(0)	3/5	C
Alk (<i>Alca torda</i>) **	300-1000	(0)	1/5	C
Krüüsel (<i>Cephus grylle</i>)	1000-3000	(0)	1/5	C

Tuvilised Columbiformes

Kodutuvi (<i>Columba livia</i>)	80 000-200 000	0	3	C
Õõnetuvi (<i>C. oenas</i>)	0-10	(0)	3	B
Kaelustuvi (<i>C. palumbus</i>)	0-20	(n)	3	B
Kaelus-turteltuvi (<i>Streptopelia decaocto</i>)	30-200	--	6	C

Kakulised Strigiformes

Kassikakk (<i>Bubo bubo</i>)	150-300	-	2,6	B-C
Lumekakk (<i>B. scandiacus</i>)	0-1			
Vöötakk (<i>Surnia ulula</i>) ***15.IV-31.VII	0-20	(0)	2	B
Värbkakk (<i>Glaucidium passerinum</i>)	1000-3000	+	6	C
Kodukakk (<i>Strix aluco</i>)	3000-6000	0	2,6	B
Händkakk (<i>S. uralensis</i>)	4000-6000	0	2,6	B
Habekakk (<i>S. nebulosa</i>) *	1-10	0	2	C
Kõrvukräts (<i>Asio otus</i>)	100-400	(0)	6	C
Karvasjalg-kakk (<i>Aegolius funereus</i>)	100-1000	?	6	C

Siniraalised Coraciiformes

Jäälind (<i>Alcedo atthis</i>)	10-100	f	2/5	B
----------------------------------	--------	---	-----	---

Rähnilised Piciformes

Hallpea-rähn (<i>Picus canus</i>)	5000-10 000	(0)	4,6	C-B
Roherähn (<i>P. viridis</i>)	100-200	-	4,6	C-B
Musträhn (<i>Dryocopus martius</i>)	10 000-20 000	(0)	4,6	B-C
Suur-kirjurähn (<i>Dendrocopos major</i>)	50 000-300 000	0	3,6	B-C
Tamme-kirjurähn (<i>D. medius</i>)	100-300	n	3	B-C
Valgeselg-kirjurähn (<i>D. leucotos</i>)	4000-8000	0	3	C-B
Väike-kirjurähn (<i>D. minor</i>)	8000-20 000	0	4,6	C-B
Kolmvarvas-rähn (<i>Picoides tridactylus</i>)	2000-5000	0	4,6	B-C

Värvulised Passeriformes

Pöidlööke (<i>Alauda arvensis</i>)	1-10	(0)	2	B
Linavästrik (<i>Motacilla alba</i>)	0-5	(0)	2	B
Siidisaba (<i>Bombycilla garrulus</i>) **	500-20 000	f	6	C
Vesipapp (<i>Cinclus cinclus</i>)	100-300	(0)	2	B
Käblik (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	50-500	(0)	6	C
Punarind (<i>Erithacus rubecula</i>)	10-100	0	6	C
Musträsta (<i>Turdus merula</i>)	5000-10 000	+	3,6	C
Hallrästa (<i>T. pilaris</i>)	1000-100 000	0	3,6	C
Vainurästa (<i>T. iliacus</i>)	0-25			
Mustpea-pöösälind (<i>Sylvia atricapilla</i>)	0-5			
Pöialpoiss (<i>Regulus regulus</i>)	200 000-600 000	0	3	C-B
Roohabekas (<i>Panurus biarmicus</i>)	100-3000	++,f	3,6	C
Sabatihane (<i>Aegithalos caudatus</i>) ****	10 000-100 000	+	3,6	C
Soothane (<i>Parus palustris</i>)	100 000-200 000	0	3,6	C

Põhjatihane (<i>P. montanus</i>)	300 000-600 000	0	3,6	C
Tutt-tihane (<i>P. cristatus</i>)	200 000-300 000	0	3,6	C
Musttihane (<i>P. ater</i>)	30 000-60 000	-	3,6	C
Sinitihane (<i>P. caeruleus</i>)	200 000-400 000	+	3,6	C
Rasvatihane (<i>P. major</i>)	600 000-1200 000	+	3,6	C
Puukoristaja (<i>Sitta europaea</i>)	100 000-200 000	+	3,6	C
Porr (<i>Certhia familiaris</i>)	150 000-300 000	(+)	3,6	C
Hallõgija (<i>Lanius excubitor</i>)	400-3000	+	4/5	B
Pasknäär (<i>Garrulus glandarius</i>)	100 000-250 000	+0	3,6	C
Harakas (<i>Pica pica</i>)	40 000-80 000	-	3,6	C
Mänsak (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	20 000-40 000	(0)	3,6	C
Hakk (<i>Corvus monedula</i>)	100 000-200 000	+	3,6	C
Künnivares (<i>C. frugilegus</i>)	100-300	+	3	B-C
Hallvares (<i>C. corone</i>) ****	150 000-300 000	-	3,6	C
Ronk (<i>C. corax</i>)	15 000-25 000	-	3,6	C
Kuldnokk (<i>Sturnus vulgaris</i>)	100-2000	+	3	C-B
Koduvarblane (<i>Passer domesticus</i>)	200 000-300 000	--	3,6	C
Põldvarblane (<i>P. montanus</i>)	150 000-250 000	(+)	3,6	C
Metsvint (<i>Fringilla coelebs</i>)	100-1000	+	3,6	C-B
Põhjavint (<i>F. montifringilla</i>)	10-500	(0)	3,6	C
Rohevint (<i>Carduelis chloris</i>)	100 000-300 000	++	3,6	C
Ohakalind (<i>C. carduelis</i>)	10 000-40 000	0	3,6	C
Siisike (<i>C. spinus</i>)	10 000-300 000	f	3,6	C
Kanepilind (<i>C. cannabina</i>)	10-200	(0)	3	C
Mägi-kanepilind (<i>C. flavirostris</i>)	10-200	(0)	3	C
Urvalind (<i>C. flammea</i>)	10 000-500 000	f	3,6	C
Hele-urvalind (<i>C. hornemanni</i>)	0-5 000	(0)	6/5	C
Kuuse-käbilind (<i>Loxia curvirostra</i>)	1000-300 000	f	3,6	C
Männi-käbilind (<i>L. pytyopsittacus</i>)	2000-15 000	(0)	3,6	C
Männileevike (<i>Pinicola enucleator</i>) ***	0-100	(0)	6	C
15.V-31.VII				
Leevike (<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	100 000-300 000	+	3,6	C
Suurnokk-vint (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	100-500	(+)	6	C
Hangelind (<i>Plectrophenax nivalis</i>)	200-1000	(0)	3	C-B
Talvike (<i>Emberiza citrinella</i>)	100 000-400 000	0	3,6	C
Rootsiitsitaja (<i>E. schoeniclus</i>)	10-100	n	2	B

Status and numbers of Estonian birds, 2003–2008

The current paper includes the new taxonomic list of Estonian breeding and wintering bird species and their abundance estimates. Up to 01.01.2009, official list of Estonian birds contains 371 bird species (366 species belong to categories A-C and 5 species to category D). Breeding has been confirmed in 225 species (210 regular). 158 species have been observed in winterer (109 regularly) and 215 species on migration (204 regularly). 110 species are encountered occasionally. In 23 species there was strong increase and in 19 species strong decrease in breeding numbers during 1991–2008. According to this study 13.4–20.4 million pairs of birds are breeding and 3.5–9.4 million birds are wintering in Estonia.

Tänuavaldus. Autorid tänavad kõiki linnuloendustes kaasalööjaid.

Kirjandus: — AERC TAC 2003. AERC TAC's Taxonomic Recommendations. Online version: http://www.aerc.eu/aerc_tac.htm — **HK 2009:** Eesti Linnuharulduste Komisjoni koduleht: <http://www.eoy.ee> — **Elts, J., Kuresoo, A., Leibak, E., Leito, A., Lilleleht, V., Luigujõe, L., Lõhmus, A., Mägi, E. & Ots, M. 2003.** Eesti lindude staatus, pesitsusaegne ja talvine arvukus 1998–2002. *Hirundo* 16: 58–83. — **Hildén, O. & Saris, F. 1990.** A new project on population trends in European breeding birds. In: Štastný, K. & Bejček, V. (eds.) *Bird Census and Atlas Studies. Proc. XIth Int. Conf. on Bird Census and Atlas Work:* 353–360. Prague. — **Leibak, E., Lilleleht, V. & Veromann, H. (eds.) 1994.** *Birds of Estonia. Status, Distribution and Numbers.* Estonian Academy Publishers, Tallinn. — **Lilleleht, V. & Leibak, E. 1993.** Eesti lindude süstemaatiline nimestik, staatus ja arvukus. *Hirundo* 1/1993: 3–50. — **Lõhmus, A., Kuresoo, A., Leibak, E., Leito, A., Lilleleht, V., Kose, M., Leivits, A., Luigujõe, L. & Sellis, U. 1998.** Eesti lindude staatus, pesitsusaegne ja talvine arvukus. *Hirundo* 11: 63–83.